

Chuck Smith

Keresztyén családi viszonyok

A könyv eredeti címe és kiadója:

Christian Family Relationships by Chuck Smith

The Word for Today

Costa Mesa, California, USA

All rights Reserved

A magyar kiadás az eredeti kiadó engedélyével készült.

Megjelent a „GOLGOTA“ Keresztyén Gyülekezet gondozásában,
1996

Fordította: Németh Andrea

Felelős szerkesztő: Dózsai József

Bevezetés

A legtöbben vágyunk arra, hogy jól kiegyensúlyozott életet éljünk. Ezért fontos megérteni, hogy minden ember élete két síkban – vízszintesen és függőlegesen létezik. A vízszintes síkban egymáshoz viszonyulunk. A függőleges síkban Istenhez. Ez a két sík egy szilárd, központi tengelyen fekszik.

Gyakran tapasztaljuk, hogy a vízszintes sík kiesett az egyensúlyából, pl. vitáztunk egy barátunkkal, és akkor arra törekszünk, hogy életünknek e síkját kijavítsuk. Kiegyensúlyozatlannak találjuk magunkat – és ezért igyekszünk az egymással való kapcsolataink átszervezésére és rendezésére, hogy helyreállítsuk az egyensúlyt. Mi valójában folyamatosan arra törekszünk, hogy az életünket ismét egyensúlyba hozzuk. A nehézség abban rejlik, hogy amint az egyik probléma megoldódik, két másik jelenik meg. Lehetetlennek tűnik, hogy mindekivel megtartsuk a jó kapcsolatot.

Például lehet, hogy a munkahelyünkön remekül mennek a dolgok, míg otthon szánalmas a helyzet. Ezért azon munkálkodunk, hogy rendbehozzuk az otthoni helyzetet és elsímítjük a dolgokat, mire a munkahelyünkön kezd minden rosszra fordulni. Állandó harcban vagyunk, hogy elérjük és megtartsuk ezt a vízszintes egyensúlyt.

Valójában a jól kiegyensúlyozott élet titka nem a vízszintes sík javításában rejlik. A válasz életünk függőleges síkjának a rendbehozása. Az Istennel való helyes kapcsolat befolyásolja az összes többi kapcsolatunkat, és ezért életünk vízszintes síkját és egyensúlyba hozza. Jézus azt mondta: „keressétek először Istennek országát, és az ő igazságát, és ezek mind megadatnak néktek.“(Máté 6:33)

A pszichológia gyengesége, hogy a pszichológus – aki ugyan arra törekszik, hogy az emberi kapcsolatokat érintő problémáid megoldásában segítsen, – gyakran csak a tünetekkel foglalkozik. Pedig a probléma lényege az Istennel való kapcsolatban van, és amíg ez nincs rendben, semmi sincs rendben.

Isten Igéjéhez fordulva azt látjuk, hogy Istennel való megfelelő kapcsolataunkoz teljes mértékben, teljes szívvel oda kell szánunk magunkat Jézus Krisztusnak, mint Urunkak és Megváltónknak.

A Bibliából azt is látjuk, hogy az egymással való megfelelő viszony megvalósításához engedelmessékednünk kell az Isten által megadott elveknek. A Biblia azokra a sajátos, Isten által adott elvekre, szabályokra tanít bennünket, amelyek szeretet és harmóniát hozhatnak a családba.

A kolosséi levél 3. és az efézusi levél 6. részénk e rövid tanulmánya azon fontos elvekre összpontosít, amelyek megerősítik a családi

kapcsolatokat, és segítség kíván lenni azok gyakorlati megvalósításához. Bátorítson ez a könyvecske Isten Igéjének további, mélyebb tanulmányozására, amelyben Isten parancsolatai és rendeletei, valamint számos áldásának ígérete található.

A valódi próba

A keresztyénség igazi próbatétele valójában nem a gyülekezetben, hanem az otthonunkban van. Nem az a lényeg, hogy milyen szentül és istenfélően tudsz viselkedni a gyülekezetben, hanem hogy a keresztyénséged hogyan valósul meg gyakorlati, mindennapi helyzetekben.

Ha otthonomban nem tudom élni a keresztyén életet, akkor csak megjátszom magam, amikor azon kívül élem azt. Nem nehéz keresztyénnek kinézni és akként viselekeni, amikor gyülekezetbe megyünk. Eljövünk, énekelünk, dicsérvük az Urat és „lelkiek vagyunk“. Nem azt mondom, hogy nem vagyunk őszinték – de mindennek otthon is meg kell(ene) mutatkoznia.

A hozzám legközelebb állók között kell élnem a keresztyén életet, azok között, akikkel nap mint nap együtt vagyok. A Krisztussal való kapcsolatomnak mindenképpen hatással kell lennie a feleségemmel való kapcsolatomra. És a Krisztussal való kapcsolatom miatt a gyerekeimmel is jobb viszonyban kell lennem.

Dr. Parker, a híres igehirdető egyszer egy chicagói gyülekezetben beszélt. Néhány esti szolgálat után, amelyeken az Úr megáldotta az Ige tanulmányozását, hozzászólások is voltak. A hallgatságot felkérték, hogy ossza meg, milyen áldásban részesült dr. Parker igehirdetői szolgálata által. Egy hölgy felállt és azt mondta: „Olyan hálás vagyok ezekért az előadásokért és olyan nagy hatással voltak rám! Olyan hálás vagyok Isten szeretetéért! Olyan hálás vagyok az Istennel való kapcsolatért, ami az enyém Jézus Krisztusban!“

A hölgy épp le akart ülni, amikor dr. Parker megszólalt: „Egy pillanatra, kérem! Mondja el, ez a Krisztussal való új kapcsolat milyen hatással van az otthonára? Ez jobb anyává teszi? Jobb háziasszonnyá? Krisztussal való kapcsolata következtében vajon kedvesebb-e a férjéhez? Valóban jobb feleséggé és háziasszonnyá tett-e ez?...”

Ekkor érezte, amint valaki megrántja a kabátját és a mögötte lévő lelkész azt mondta: „Csak így tovább, testvér! Ez az én feleségem!“

Keresztyén megtapasztlásunknak otthoni kapcsolatainkban is kifejezésre kell jutnia. Viszont, már az elején be kell vallanunk, hogy a keresztyén elvek alkalmazása nem könnyű. Tanúskodhatunk az igazságról,

de a nehézség mindennek a gyakorlati alkalmazásában van.

Két élet egybefonódása sohasem megy zökkenőmentesen. Mindig sor kerül bizonyos nehézségekre. Ezért látjuk, hogy a könyvpiac el van árasztva házasságról szóló könyvekkel. Az emberek veszik és falják ezeket a könyveket annak reményében, hogy felfedezik bennük a boldog és békés családi kapcsolatok egy újabb titkát.

Hasonló a helyzet a súlytöbblet, a kövérésg örökös problémájával. Mindenki valamilyen új ötelettel áll elő, amely tartalmazza a *biztos* választ. „Fogyókúra és testedzés nélkül, fogyjon akár 25 kilót! Hogyan? Mindössze 1000 ft-ért ön is megismerheti az izgalmas titkot.“ Mi mindig a boldogsághoz és sikerhez vezető könnyű utat keressük.

A valóságban azonban nincs könnyű út. Egy sikeres, boldog kapcsolat sok munkát igényel. Két élet egyé ötvözése nehéz dolog.

Pál apostol nagyon bölcsen öntötte szavakba az ezzel kapcsolatosakat, amikor ezt írta: „Mindezeknek fölébe pedig öltözzétek föl a szeretetet, mint a mely a tökéletességnek kötele.“ (Kol 3:14). Csakis az életünkben és rajtunk keresztül munkálkodó Isteni szeretet és ennek a szeretetnek való átadottságunk által juthatunk el két élet sikeres, boldog összekapcsolásához.

A valódi és az ideális

Mindegyikünknek megvan a saját magáról kialakított eszményképe. Létezik „valódi én“ és „ideális én“ – az egó és a szuperegó. Állítólag az egó és a szuperegó közötti eltérés határozza meg a személy lelkiállapotát. Amennyiben a valódi én és az ideális én között nagy az eltérés, problémás egyénről – neurotikusról – beszélünk. Ha viszont a valódi én és az ideális én közötti különbség kisebb, akkor feltételezhetően egy jól alkalmazkodó személyről van szó.

De kicsoda a „valódi éned“? Úgy tűnik, hogy ezt rajtad kívül mindenki tudja, mert te egy ideális képet alakítottál ki magadról. Létezik egy mondás, miszerint: „A boldog feleség a legnagyobb bók a férjnek“ – mivel valamiképpen úgy gondolja, hogy ő felesége boldogságának oka. Az „ideális én“ az a kép, amelyet önmagamról alkotok. A „valódi én“ viszont az, ahogyan mások látnak engem. E nézőpontok gyakran távol vannak egymástól. Nehéz elfogadnom az igazságot magamról és ennek értelmében nem vagyok hajlandó semmilyen felelősséget vagy bírálatot magamra vállalni az otthonomban fennálló problémákat illetően.

„Igazából nem az én hibám!“ Mint ahogy Ádám is mondta: „Az asszony, a kit mellém adtál vala...“ (1 Mózés 3:12). Valahogy mindig arra törekszünk, hogy saját tévedéseinkért mást hibáztassunk. Soha nem lehet az *én* hibám. Engem soha nem lehet hibáztatni. Viszont „ha *ő* végre megemberelné magát!“, „Ha *ő* azt tenné, amit az Ige mond neki, akkor a házasságunk boldog és sikeres lenne!“ Mindig a másik féltől várjuk, hogy megváltozzon, mert önmagunkban nem látjuk a változás szükségességét. Meg vagyok róla győződve, hogy a változás minden helyzetben mindkét fél részére szükséges.

Értsük meg a különbségeket

A Biblia azt mondja: „... férfiúvá és asszonnyá teremté őket ...“ (1 Mózés 1:27). Nincs szükség zseniális elmére ahhoz, hogy felismerjük, a férfi és a nő különböznek egymástól. Ezzel mindannyian tisztában vagyunk. De vannak bizonyos fontos különbségek a nemek között, melyeket nem veszünk észre, de amelyeket fel kell ismerni ahhoz, hogy kettőjük között boldog kapcsolat jöhessen létre.

Amikor Isten először a férfit teremtette, látta, hogy a férfi önmagában nem teljes. Az ember önmagában sohasem lehet teljes. Isten azt mondta „Nem jó az embernek egyedül lenni“ (1 Mózés 2:18). Isten azért teremtette az asszonyt, hogy általa a férfi megtapasztalhassa a teljességet, a társkapcsolatot, hogy megoszthassa a szeretetet – mindazt amit a természetben, az állatvilággal való közösségében nem tudott megtalálni. Mert Ádám az állatok között lakozott és Isten közöttük nem talált neki megfelelő segítőtársat. Isten azért teremtette az asszonyt, hogy teljessé tegye a férfit.

A nőt Isten a férfitől különböző fizikai felépítéssel teremtette – a férfi erősebb és nagyobb, míg a nő kisebb és törékenyebb.

A fizikai különbségek mellett érzelmi különbségek is vannak. Érzelmi tekintetben az asszonyt Isten magasabb érzékenységgel látta el, mint a férfit. Érzelmileg a férfi általában igen durva. Érzelmei szűkebb skálán mozognak. A nő érzelmi skálája ellenben tág. Nagy magasságokra, ugyanakkor nagy mélységekre képes. Igen, a férfi lehet izgatott vagy lehet lesújtott. Általánosságban véve azonban nem tud olgokat annyira értékelni vagy élvezni, mint a nő. A férfiak nem rendelkeznek olyan szélsőséges magaslatokkal, mint amelyeneket a nők el tudnak érni.

Ami az intelligenciát illeti, nem hiszem, hogy bármilyen különbség lenne a férfi és a nő között. Hiszem, hogy a nők ugyanolyan fokú értelemi felfogóképességgel rendelkeznek, mint a férfiak, sőt lehet, hogy még kis előnyük is van a férfiakkal szemben az ún. ösztönös megérzés területén. Szellemileg, természetesen a férfiak és a nők egyformák Isten szemében

(Galata 3:28).

Mivel azonban különböző fizikai tulajdonságokkal és különböző érzelmi skálával látott el bennünket, Isten meghatározta a férj és a feleség közötti kapcsolat szabályait. E szabályok betartásával a férfi és a nő megtalálhatják azt a teljességet, örömet és boldogságot az életben, amit Isten nekik szánt.

Isten rendszabályai

Hiszem, hogy Isten szeret téged és gyönyörű terve van az életeddel. Erről meg vagyok győződve. Hiszem, hogy Isten azt szeretné, hogy az életed telve legyen örömmel. Hiszem, hogy Isten akarja, hogy az életed olyan legyen, mint egy túlcsorduló pohár. Hiszem, hogy Isten bölcs és szerető Atya, akit érdekel gyermekei öröme és boldogsága. Szomorú, amikor te boldogtalan és csüggedt vagy, illetve, ha problémáid vannak. Hiszem, hogy Isten teljes, gazdag, bővülködő életet kíván számodra. Jézus azt mondta: „... én azért jöttem, hogy életök legyen, és bővülködjenek“ (János 10:10).

Ezért tehát Isten, az Ő bölcsességében meghatározott bizonyos szabályokat, tudván, hogyan teremtett bennünket, ismervén képességeinket, adottságainkat és szükségleteinket. Felállította szabályait, és azt mondta: „Ez az út az örömhöz, boldogsághoz, békességhez, szeretethez és a gazdag élethez.“

Az a baj, hogy a gyakorlatban nem mindig értünk egyet azzal, amit Isten mondott. Lehet, hogy elvben egyetértünk. Mégis gyorsan rádöbbenünk, hogy életünkben az elv és alkalmazás között űr tátong. Pl. ha megkérdezel, hogy hiszek-e a Bibliában, a válaszom: igen. De vajon mindig teszem-e azt, amit a Biblia mond, a válasz: nem. És minden alkalommal, amikor valamelyik szabályt megszegem, én szenvedem el a kárt.

Isten szabályai valójában a boldogság szabályai. Ezek a siker szabályai. Dávid azt mondta: „Boldog ember az ... (akinek) az Úr törvényében van gyönyörűsége, és az Ő törvényéről gondolkodik éjjel és nappal. És olyan a lesz, mint a folyóvizet mellé ültetett fa, a mely idejekorán megadja gyümölcsét, és levele nem hervad el, és minden minkájában jó szerencsés lesz“ (Zsoltárok 1:1-3). Mózes azt mondta Józsuénak, hogy gondolkodjon az Úr törvényén éjjel és nappal, „mert akkor leszel jó szerencsés a te utaidon és akkor boldogulsz“ (Józsué 1:8)

Ha azokat a szabályokat nézem, amelyeket Isten felállított, talán azt mondhatnám: „Sose nem leszek boldog, ha ezek szerint élek.“ A szívemben vitázhatok Isten szabályaival. A valóságban viszont soha nem

leszek boldog, amíg nem engedelmeskedek neki. A világ tele van kielégületlen emberekkel. Az az érzésük, elszáll fölöttük az idő. „Az élet több kell legyen ennél!“ Nos, ez az a beteljesülés, meglegedettség utáni vágy, állandó keresés, kutatás, amely azt reméli, hogy talál valamit, ami véget vet ennek az őrült belső vágyódásnak.

Ez az eredménye az Isten által felállított szabályokkal való szembeszegülésnek, és annak, hogy Isten parancsának való engedelmesség nélkül próbálunk boldogságot és békességet találni. Isten egy bizonyos rendet állított fel. Vitatkozhatsz vele, vagy megszegheted azt. De addig, amíg nem rendeled magad alá neki, soha nem fogsz valódi békességet, boldogságot és örömet találni.

A keresztyén erkölcs

Az első dolog, amit a keresztyén erkölccsel kapcsolatban észreveszünk az, hogy kölcsönös kötelezettségre tanít. Sem a görög filozófiákban, sem a római kultúrában, sőt még a zsidó kultúrában sem állt fenn kölcsönös kötelezettség. A férj volt az abszolút úr, a feleség pedig ingó vagyonnak számított. Nem voltak jogai.

A keresztyén erkölcs nem csupán a feleségnek a férj iránti kötelezettségeiről szól, hanem a férjnek a feleség iránti kötelezettségeiről is. Más kultúrák erkölcsében a férjnek semmilyen kötelezettségei nem voltak a feleség iránt. A keresztyén erkölcs nem csak a gyermekeknek a szülők iránti kötelezettségeit sorolja fel, hanem a szülőknek a gyermek iránti kötelezettségeit is. A keresztyén erkölcs nem csak a szolgának az uralkodójához való viszonyát határozza meg, hanem az uralkodó viszonyulását és kötelezettségeit is a szolga felé.

Meg kell értenünk, hogy a szellemi törvények ok-okozati következményei ugyanannyira biztosak, mint a fizika törvényeké. Ha a gravitáció fizikai törvényét megszeged, és leugrasz egy magas tetőről, kárt fogsz szenvedni. Ugyanígy, ha megszeged a kapcsolataidat irányító szellemi törvényeket, elkerülhetetlenül szenvedni fogsz. A görögök azt mondták: „Az istenek kockája el van vetve.“ Ez alatt azt értették, s ennek az elvnek a ránk vonatkozó alkalmazása, hogy Isten ellen nem győzhetsz. Az Ő Igéje biztos.

Alárendeltség és szeretet

A nők nagyon hálásak lehetnek Jézus Krisztusért és a keresztyénségért, mert a keresztyénség megjelenése előtt az asszonynak alig járt ki több, mint egy rabszolgának.

Amikor Guatemalában voltunk, útban Antigua felé, elfogyott az üzemanyagunk. A barátaink akik velünk voltak, előre mentek üzemanyagért. Amint nézelődtünk és dicsértük az Urat ennek az országnak dicsőséges szépségéért, bokrok recsegésére lettem figyelmes a sűrű erdővel benőtt hegyen. Felnéztem, és három nőt láttam, amint lefelé jöttek a hegyről. Mégcsak egy csapást sem láttam ott. Hatalmas, egyenként valószínűleg 25–30 kilós rőzsekötegeket cipeltek a fejükön. Egész nap az erdőben voltak fát vágni. Most hazafelé tartottak ezekkel a kötegekkel, hogy azután ételt főzhessenek.

Izraelben sok beduint láttunk. A nők a mezőn voltak. Szántottak, tépték a gyomot, ültettek; eközben férjeik üldögéltek, juhokkal kereskedtek és kávékat ittak. Ezek a guatemalai és izraeli nők dolgoznak. Kevés joguk vagy kiváltságuk van.

A keresztyénség sokat tett a nőkért. A Kolossébeliekhez írt levelében Pál először az asszonyokhoz fordul: „Ti asszonyok, engedelmeskedjétek a ti férjeteknek, a miképen illik az Úrban“ (Kolossé 3:18). Hallottam, amint sok nő azt mondja: „Annyit hallottam már az engedelmeségről, hogy elegendem van belőle.“ Sokszor azt hisszük, hogy fölmenthetjük magunkat a kötelezettség alól pusztán azzal, hogy eleget beszélünk róla. Nagyon simán és hozzáértően beszélhetünk arról, hogy a feleségnek szükséges alárendelnie magát a férjnek. A feleségek összegyűlhetnek és megbeszélhetik, hogy „engedelmeseknek kell lenniük“. De épp azáltal, hogy beszélnek róla, kibújhatnak cselekvésének kötelezettsége alól.

Van egy eset a Bibliában, amikor a feleség vezette a férjét. Ez az Édenkertben történt, és azóta is bajban vagyunk.

Isten törvénye szerint a férj kell, hogy az otthon feje legyen, a feleségnek pedig engedelmeskednie kell neki.

Természetesen fennáll egy sorrend. Ezen igaz sorrend szerint a férj Krisztusnak kell, hogy alárendelje magát, mint ahogy Krisztus önként alárendelte magát az Atyának. Amint a férj Krisztusnak engedelmeskedik, a feleség pedig a férjnek, a feleség a férjen keresztül valójában Krisztusnak van alárendelve.

Istentelen követelések

Meggyőződésem szerint az Írás nem várja el, hogy egy feleség férje istentelen követeléseiért is engedelmeskedjen. Egyszerűen ostobaság azt állítani, hogy függetlenül attól, mit mond a férj, engedelmeskedned kell, mert te vagy a feleség. Vannak, aki ezt tanítják, azt hangoztatva, hogy az Úr megóv minden szörnyű következménytől, ha alárendeled magad. Ezzel nem értek egyet.

Pál azt mondta: „Ti asszonyok a ti saját férjetekek engedelmesek legyetek, mint az Úrnak“ (Efézus 5:22). A korinthusiakhoz írt első levelében Pál felsorolja a teljes sorrendet. Eszerint: a férj a tekintély a feleség felett, Krisztus a fej a férj felett, és Isten a tekintély Krisztus felett (1 Korinthus 11:3).

Ha ez a sorrend bárhol megszakad, Isten rendje felborul. A férj csak annyira feje a feleségének, amennyire Krisztus a fej a férj felett. Ha Krisztus nem feje a férjnek, akkor a feleség először is Krisztusnak kell, hogy engedelmeskedjen. Át kell ugornia a törött láncszemet. Péter azt mondta a Szanhedrinnek „Istennek kell (a görög eredetiben felszólító mód) inkább engedni, hogynem az embereknek“ (ApCsel 5:29). Ez vonatkozik az otthoni kapcsolatokra is, ha a férj istentelen követelést támaszt a feleségével szemben.

Először is, a nőnek óvatosnak kell lennie azzal kapcsolatban, hogy kihez megy feleségül. Mielőtt feleségül mész hozzá, vizsgálj meg, hogy olyan személy-e, akinek alá tudnád rendelni magad. Ha most kételkedsz az ítélőképességében, és ha most azt gondold, hogy buta, akkor egyáltalán miért házasodnál vele össze? Lehet, hogy a zsidó kultúrának igaza volt abban, hogy előre megbeszélték a házasságokat. A zsidók azt mondták, hogy egy olyan fontos döntést, mint a házasság, soha nem szabad egy szeszélyes tizenévesre bízni. Be kell ismernem, hogy sok házasságot nem kellett volna megkötni. Mégis, a dolgok isteni rendje szerint Isten szabálya az, hogy „ti asszonyok a ti saját férjetekek engedelmesek legyetek“.

Milyen dicsőséges dolog, ha istenfélő férjed van, aki szereti és keresi az Urat! Mennyivel könnyebbé teszi ez a neki való engedelmisséget! Egyszer egy férjről olvastam, aki egy éjjel a barátaival a bárban volt. Amint közeledett a záróra, fogadást kötött a barátaival. Az volt a fogadása, hogy ha mindannyian elmennek az ő házába, ráveheti a feleségét arra, hogy felkeljen és vacsorát készítsen nekik – mindezt morgás és zúgolódás nélkül, sőt végig mosolyogva tenné. A többiek állták a fogadást.

Így tehát hajnali két óra körül betámolyogtak a házba. A férj odament a feleségéhez és megkérte, hogy keljen fel és készítsen nekik vacsorát.

Mosollyal az arcán jött ki a többiek közé, és minden panaszkodás nélkül bement a konyhába és elkészítette az ételt. Ezután az asztalra tette, egész idő alatt jókedvűen mosolyogva. A férfi barátai nem tudták elhinni. Amint kifizették a fogadásukat, elismerésüket fejezték ki a feleségnek: „Fogadtunk a férjével, hogy nem fog nekünk vacsorát készíteni. Veszítettünk, de ezt érdemes volt látni! Hogy tud ennyire kedves lenni ilyen kedvezőtlen körülmények között?”

A feleség így válaszolt: „Keresztyén vagyok. Szeretem az Urat. Tudom, hogy az itt eltöltött időm nem lesz nagyon hosszú és várakozással tekintek elébe annak az öröme, amikor Urammal leszek a Mennyben. A férjem nem keresztyén. Az ő jövője olyan fekete, hogy úgy gondoltam, olyan boldoggá teszem a számára ezt az időt, amit itt tölt, amennyire tőlem telik.“ A férjet ez annyira meggyőzte, hogy nem egészen egy héten belül elfogadta az Urat.

Amikor Isten azt parancsolta a feleségnek, hogy engedelmeskedjen a férjnek, már mindent tudott erről a „nagyfiú“ viselkedésről. Tudta, hogy a férfi természeténél fogva szereti azt érezni, hogy ő képes megbírkózni a helyzettel. Szereti azt érezni, hogy ereje és képességei miatt bíznak benne. Semmitől sem érzi magát jobban, mintha a felesége azt mondja: „Azt tedd, amit jónak látsz, drágám! Én bízom benned, hiszen te vagy a legokosabb ember a világon.“ Arno Pederson mesélt nekem egyszer egy érdekes történetet a Pederson gyermekbútorgyártó vállalat kezdetéről. A harmincas években történt, amikor családjával elhatározták, hogy burbanki otthonukból elmennek San Franciscóba, mivel abban az évben ott került megrendezésre a Világkiállítás. Amint telepakolták az autót és készen álltak az indulásra, Pederson asszony így szólt: „Arno, nem tettük be a járókát.“ „Nincs hely.“ – szólt a férj. „El kell vinnünk, nélküle nem mehetünk el a kiállításra“ – mondta a felesége.

Ezért az autó tetejére kötözte és útnak indultak a kiállításra. Néhány kilométer után a felesége így szólt hozzá: „Arno, te vagy a legokosabb férfi a világon, biztosan tudsz egy olyan járókát tervezni, amely összecsatolható, és így betehetnénk az autó csomagtartójába.“ Miután visszatértek a kiállításról, éjszakánként elkezdett dolgozni egy összecsatolható járóka építésén. Amikor befejezte, minden szomszédja igényelt egyet, és ez jelentette a Pederson bútorgyártó cég kezdetét. Azt mondta, nem okozhatott csalódást a feleségének, és habár nem ő a világ legokosabb embere, szerette volna, ha a felesége továbbra is azt hiszi.

Közelebb kerülni egymáshoz

Azt mondják, hogy a házasság 50-50%-os befektetést igényel. Ezt nehezen tudom elhinni. Én úgy gondolom, a házasság 100-100%-os befektetés. Ha csa 50%-ot adsz bele, soha nem fog sikerülni. Mindkét fél 100%-ot, kell, hogy adjon, hogy valóban sikeres házasságuk legyen. Hiszem, hogy Isten rendje szerint a férj kell, hogy az otthon feje legyen, a feleségnek pedig alá kell rendelnie magát a férjnek, ahogyan az az Úrban illik.

Amint már mondtam, a keresztyén erkölcs vezette be a kölcsönös kötelezettséget. A keresztyén erkölcs kijelenti az alábbiakat: „Ti férfiak, szeressétek a ti feleségeteket, és ne legyetek irántuk keserű kedvűek (ne bánjatok keményen velük)“ (Kolossé 3:19). A görög vagy római erkölcsben a férjnek nem kellett szeretnie a feleségét. Sőt, a görög filozófusok szerint minden férfinak kellett, hogy legyen ágyasa vagy szeretője a saját élvezetére, a feleség pedig csak arra volt jó, hogy megszüljön törvényes gyerekeit.

A keresztyén erkölcs viszont azt mondja: „Ti férfiak, szeressétek feleségeiteket.“ Ez a szó a szeretetre az *agapé*, ami egy önfeláldozó, adakozó szeretet.

Agapé az a szeretet, amivel Isten szeret bennünket, amikor azt mondja, hogy „Úgy szerette Isten a világot, hogy adott ...“ (János 3:16). Ilyen kell hogy legyen a férj szeretete a feleség iránt. Az efézusi gyülekezethez írt levélben Pál még erősebben fogalmazott: „Ti férfiak, szeressétek a ti feleségeiteket, miképpen a Krisztus is szerette az egyházat, és Önmagát adta azért (Efézus 5:25). Amikor Isten ezt a parancsot adta a férjnek, mindent tudott az asszony érzelmi szükségleteiről. Egyike a legnagyobb szükségleteinek az abból a tudatból fakadó biztonság, hogy a férje őt kizárólagosan szereti. A tudat, hogy ő az első, s hogy a férje nem tekint és nem kíván meg más nőt. Van valami az asszony természetében, ami e tények folyamatos megerősítését igényli szavakban és cselekedetekben egyaránt. A férjek gyakran hallják az alábbiakat: „Jól áll a hajam?“, „Rendben van ez a ruha?“, „Hogy nézek ki?“ Azt szeretné hallani: „Drágám, csodálatos vagy, te egy álom vagy, te vagy a legszebb nő a világon és én szeretlek.“ Nos, barátaim, mikor térünk észhez?

Néha előfordul, hogy rossz irányba térünk kapcsolatainkban. Elkezdünk egymás ellen dolgozni. Sokszor ahelyett, hogy alárendelné magát a férjének, a feleség lázad – szembeszáll mindenen döntéssel, amit a férj hozott, lázad a férj tekintélye ellen, és megkérdőjelezi bölcsességét és ítélőképességét. Ez pedig bizonyos értelemben tönkreteszi a férj férfi-

énjét. Ezért erre úgy reagál, hogy még inkább megerősíti férfi-énjét, hideggé és tartózkodóvá válik.

Minél tartózkodóbbá válik a férj, a feleség annál inkább lázad tekintélye ellen. Minél inkább lázad a feleség a férj tekintélye ellen, ő annál is tartózkodóbbá válik. Nemsokára minden közösen átélt helyzet egyre távolabb viszi őket egymástól. A feleség megkérdőjelezi vagy elutasítja a férje minden egyes döntését. Minden döntés nagy robbanást, nagy vitát, nagy megoszlást vált ki. Emiatt a férfi ingadozóvá és egyre kevésbé hajlandóvá válik arra, hogy kimutassa a felesége iránti szeretetét. Nagyon valószínű, hogy ezen a ponton már nem érez szeretetet felesége iránt. Teljesen elhidegült.

A feleségben nincs biztonságérzés, mivel a biztonságérzés a szeretetből jön. Mivel nincs biztonságérzete, ezt gondolja: „Hogyan is rendelhetném magam alá neki? Azt sem tudom, hogy egyáltalán törődik-e velem? Mindig csak magára gondol.“

Ha megfordítjuk a folyamatot, az közelebb és közelebb viszi egymáshoz a férjet és a feleséget. Minél jobban kimutatja a férj a felesége iránti szeretetét, annál inkább érzi magát biztonságban. Minél biztosabb lesz a férje iránta való szeretetében, annál könnyebben tudja magát alárendelni az ő tekintélyének és döntéseinek. Minél inkább alárendeli magát férjének, ő annál szabadabbnak érzi magát felesége iránt érzelmi kimutatására. A folyamatot tehát a megfelelő irányba kell elindítani.

Sajnos, e folyamat túl sok házasságban távolítja el egymástól a párokat ahelyett, hogy közel vinné őket egymáshoz. De mi volt előbb, a tyúk vagy a tojás? Ki ad először? A férfinak kell először kimutatnia a szeretetét? Vagy előbb a feleség rendelje magát alá?

A férj általában azt mondja: „Én megpróbáltam. Én kimutattam a szeretetet.“ A feleség viszont ezt gondolta: „Most megvagy! Mostantól kezdve mindig úgy lesz, ahogy én akarom.“

A férj attól fél, hogy a feleség visszaél a helyzettel. Másrészt viszont, a feleség ezt mondja: „Én alárendeltem magam neki, erre ő elkövette a lehető legnagyobb butaságot! Milyen ostoba!“

Hol fog ennek vége szakadni? Valamelyik bíróságon, egy válóperi tárgyaláson. Amennyiben nem vagy hajlandó engedni, vagy szeretetet kimutatni, egyre messzebb kerülhetsz társadtól.

Ideális helyzetben a problémával úgy kell szembenézni, hogy mindketten térdre borultok és megvalljátok az Úr előtt engedetlenségeteket, és követitek az Ő törvényét – a feleség megvallja kudarcát, hogy engedelmeskedjen a férjének, amint illő az Úrban, a férj pedig megvallja, hogy kudarcot vallott abban, hogy szeresse a feleségét, ahogyan Krsztus szerette az egyházat, valamint, hogy keserű és kemény volt vele szemben. Ezután a férjnek és a feleségnek a Szent Szellem

segtsége által arra kell törekednünk, hogy az Írás példáját kövessék.

„Istenem segíts, hogy azt a fajta szeretetet tudjam neki megmutatni, amelyben biztonságban érezheti magát és alá tudja magát rendelni.“
„Istenem segíts, hogy ne vitázzak, ne szóljak, amikor úgy gondolom, hogy butaságot csinál, hanem hallgassak és vele tartsak, tudván azt, hogy még akkor is, ha mindent elveszítünk, még mindig egymáséi leszünk, megmarad nekünk ez a szeretet és Te. Ez minden, amire szükségünk van, Uram. Segítség, hogy tekintélyként lássam őt, és hogy alárendeljem magam neki.“

Az engedelmesség hatalma

A következő Pál listáján a gyermeknek a szülők iránt való kapcsolata. „Ti gyermekek, szót fogadjatok a ti szüleiteknek mindenben“ (Kolossé 3:20). Isten törvénye azt parancsolja a gyermekeknek, hogy tiszteljék a szüleiket – hogy megbecsüljék őket és engedelmesek legyenek nekik. Pál azt mondta: „Ti gyermekek szót fogadjatok a ti szüleiteknek az Úrban; mert ez az igaz. Tiszteljed a te atyádat és a te anyádat (a mi az első parancsolat ígérettel), hogy jól legyen néked dolgod és hosszú életű légy e földön“ (Efézus 6:1–3).

Isten számos ígéret feltételes. Ez az ígéret, amely a hosszú életre vonatkozik, atyád és anyád tiszteletétől függ. A törvény alatt, ha egy gyermek nem tisztelte a szüleit, azok odavihették őt a város vénei elé, és azt mondták: „Önfejű és lázadó gyermekem van. Iszákos és borivó.“ A gyermeket ezután megkövezték. Nem volt hosszú életű a földön!

A gyermek egykori sorsa

Abban az időben, amikor Pál az efézusiakhoz címzett levelet írta, a római birodalomban keveset törődtek a gyermekekkel. Az apa, amíg élt, abszolút tekintély volt az otthonában. Még hogyha 50 éves is voltál, és az apád élt, még mindig neki voltál alárendelve. Az apának abszolút jogai voltak a gyermekei felett, még az életüket és halálukat illetően is. Ha azt akarta, kivégezhette őket, vagy eladhatta őket rabszolgának. Azt tehetett a gyermekeivel, amit akart.

Találtak egy levelet, amely jellegzetesen tükrözi ezt az abszolút ellenőrzést. Egy férj üzleti ügyben Alexandriába ment. Nagy szeretettel írt a feleségének. A gyermekről is írt neki, mivel várandós volt a felesége, és bocsánatot kért azért, hogy ügyei a vártnál tovább tartják Alexandriában, és ezért nem tud ott lenni a gyermek születésekor. Végül ezt írta: „Ha fiú,

tartsd meg. Ha lány, vedd el.“

Sok gyermeket kidobtak. A rómaiak majdnem minden este hagytak nem kívánt gyermekeket a Fórumban. Reggel mások odajöttek, összeszedték a gyermekeket és felnevelték őket, hogy később eladhassák őket rabszolgáknak. Az emberek nagyon keveset törődtek a gyermekekkel. Nem volt szokatlan dolog egyszerűen eldobni a nem kívánt gyermeket.

Korábban, a római uralom előtt Kánaán földjén, ahová Isten hozta Izráel gyermekeit, a csecsemők feláldozása egyáltalán nem volt szokatlan dolog. A régészek által feltárt számos otthonban csecsemőcsontvázakat tartalmazó edényeket találtak az építményekbe beágyazva. Szerencsének és jó jelnek tartották, ha építkezéskor gyermekedet egy edénybe helyezve beépítetted a ház falába. A csecsemők feláldozása átalános gyakorlat volt.

A keresztyénség sokat tett a gyermekekért. Arra ösztönzött bennünket, hogy tiszteljük az életet, és megtanított bennünket szeretni. Lehet, hogy te természetesnek és ösztönszerűnek tartod, hogy szeresd a gyermekedet, de vannak olyan nem keresztyén kultúrák, amelyek nem fejezik szeretetüket a gyermekek iránt. A gyermekeket tehernek, kötelezettségnek és felelősségnek tartják.

E római felfogás közepette írja Pál: „Ti gyermekek szót fogadjatok a ti szüleiteknek az Úrban; mert ez az igaz“ (Efézus 6:1). A 2 Timóteus 3:1-ben Pál azt mondta: „... az utolsó napokban nehéz idők állnak be.“ Az utolsó idők veszélyének egyik jele az lesz, hogy a gyermekek szülei iránt engedetlenek lesznek (3:2). A Rómaiakhoz írt levelében Pál a pogány világ romlott állapotáról beszél – egy olyan világról, amelyet Isten kiszolgáltatott a méltatlan gondolkozásnak és tisztátalásának. Amint Pál felsorolja az elfajult világ állapotát, azt írja, hogy a szülők iránti engedetlenség lesz az erkölcsi romlás egyik jele (Róma 1:30).

Az Úrban

Az Írás azt mondja: „Ti gyermekek szót fogadjatok a ti szüleiteknek.“ Vegyük észre a minősítést: „... szót fogadjatok a ti szüleiteknek az Úrban; mert ez az igaz“ (Efézus 6:1). Ebből az következik, hogy vannak szülők, akik nem tiszeteletreméltók, akiknek nem kell szót fogadni. Lehetetlen lenne megbecsülni őket azért az életmódért, ahogyan élnek. Vannak olyan szülői követelések, emlyek iránti engedelmesség sértené a személy keresztyén lelkiismeretét. A gyermek nem köteles engedelmeskedni a szülő istentelene követeléseinek. Vannak szülők – akik nem érdemlik meg, hogy apának vagy anyának nevezzék őket, – akik a gyermekeiket mindenféle istentelen gyakorlatra vezették.

Sok szerencsétlen tizenéves lánynak kellett tanácsot adnom, akiket az édesapjuk fiatal korukban megtámadott vagy zaklatott. Számomra ez a legborzalmasabb, legundorítóbb dolog, amit egy férfi tehet. Úgy gondolom, hogy ilyen aljasat még egy vadállat sem tenne. Ezért hiszem, hogy egy gyermek nem köteles, csak azért mert gyermek, alárendelni magát ilyen váagnak vagy esztelenségnek.

Mi történik azokban az esteekben, amikor nem erkölcsi témáról van szó? Például: „Ma este gyülekezetbe akarok menni, de a szüleim azt mondták, hogy nem lehet, ehelyett csináljam meg a leckémet.“ Ebben az esetben inkább csináld meg a leckédet. Itt nem erkölcs kérdéstről van szó.

„Ti gyermekek szót fogadjatok a ti szüleiteknek az Úrban.“ Milyen csodálatos is az, ha valakinek istenfélő szülei vannak! Hálaadó imáim felsorolása élén az életemben vezető helyet foglal el az istenfélő szüleimtől kapott örökségem. Micsoda kiváltság, micsoda áldás, milyen jószágos dolog Istentől, hogy olyan szüleim voltak, akiket tisztelni tudtam, és akiknek engedelmeskedni tudtam. Mélységesen szerettem Istent és teljes szívűnkkel és egész életűnkkel szolgálták az Urat. Egy szeretetteljes othon – ilyen otthont akar Isten gyermekeidnek.

Együttérzek a mai fiatalok problémáival. Nem vagyok az a típus, aki másokat hibáztat a saját hibáiért. Hiszek abban, hogy elfogadjuk a felelősséget azért, akik vagyunk. Mindenre ugyanúgy esik az eső és ugyanúgy süt a nap. Vannak olyanok, akik kimennek az esőbe és dicsérik az Urat. Mások meg azt mondják: „Átkozott eső! Már megint esik!“ Vannak, akik azt mondják: „Milyen gyönyörű napsütéses nap!“ Mások meg: „Úgy tűnik, hőség lesz, és nyomorultul fogom érezni magam!“ Ugyanaz az eső, ugyanaz a nap. Mit csinálsz vele? Milyen a hozzáállásod?

De meg tudom érteni, ismerve a környezetet, amelyben felnőttek, hogy sok mai fiatal miért olyan, amilyen.

Ezt nem kifogásként használom. Nem szabad azt mondanod: „Az apám savanyú szőlőt evett, és ezért savanyú a szájízem.“

Felülemelkedhetsz a körülményeiden. Hála Istennek! Ez Jézus Krisztus evangéliuma.

Lehetséges, hogy apád alkoholista volt, anyád pedig prostituált. Lehet, hogy egyéves korodban elhagytak. Lehet, hogy az utcán nőttél fel, és megis Isten különleges, erőteljes gyermeke lehetsz. Bármilyen háttéri körülmény fölé emelkedhetsz. Nem hibáztathatsz másokat azért, ami vagy, nem mondhatod: „Borzalmas háttérből jövök! Borzalmas életem volt otthon! Nem lehetek más, mint egy gonosz, nyomorult, civakodó személy. Miattuk vagyok, ami vagyok.“ Nem hibáztathatod egész életedben a korai gyermekkorodat a gonosz, romlott hozzáállásodért és hajlamodért,

A Szent Szellem hatalma által bármilyen háttéri körülmény fölé emelkedhetsz. Keresztyénként újra és újra megtapasztaljuk ezt. Amikor Jézus Krisztus munkálkodik benned, teljesen meg tud változtatni és új teremtménnyé tehet. Nem kell mindig a régi természetedhez visszamenned. Az új természet most már a tiéd Jézus Krisztus által.

A legszebb bizonyságok egyike, amelynek szemtanúi lehetünk, az a drámai változás sok fiatal életében, akik elfogadják Jézus Krisztust. Ez annyira megváltoztatta a szüleikkel való kapcsolatukat otthon, hogy a szülők ennek hatására érdeklődni kezdtek, mi okozott ilyen gyökeres változást gyermekük életében. Ennek eredményeként számos szülő megtapasztalta a Krisztusban való új életet. Isten sok új keresztyén családot hozott létre annak következményeként, hogy a gyermekek megváltozott viselkedéssel mentek haza. A szülők láthatták, milyen változást hozhat Jézus Krisztus.

Apák és anyák

A keresztyén erkölcs nem csupán „gyermekek szót fogadjatok a ti szüleiteknek“, hanem „Ti atyák, ne bosszantsátok a ti gyermekeiteket, hogy kétségbe ne essenek (el ne bátortalanodjanak)“ (Kolossé 3:21). Tragikus, hogy milyen gyakran vétkezünk abban, hogy elbátortalanítjuk gyermekeinket.

Hiszem, hogy a túl sok tiltás elbátortalaníthatja a gyermeket. Túl sok „nem-nem“-et tehetünk az útjába.

Amíg a gyermek növekszik, alkalmas, hozzáillő otthont kell biztosítanod számára. Ha vannak kis csecsebecséid, amikkel nem szeretnéd, hogy játszon, vagy nem szeretnéd, hogy eltörjenek, ahelyett, hogy olyan helyre tennéd, ahol eléri, tedd oda, ahol nem éri el. Így nem kell folyamatosan tiltanod minden alkalommal, amikor valamelyik nagyrabecsült holmid felé közeledik. Kellenek bizonyos tiltások, de a szükségtelen tiltások elbátortalaníthatják a gyermeket, és azt eredményezhetik, hogy gátlással kezdi az életét. Láttam már kisgyermeket, aki úgy sétált a szobában, hogy azt mondogatták: „Nem, nem, nem.“

Hiszem, hogy a gyermeket az érzéktelenség és az abszolút uralkodás is elbátortalaníthatja. Nem kell azt mondanunk: „Azért csináld így, mert én mondtam!“ A szülőknek nyitottnak és értelemseknek kell lenniük gyermekeikkel.

Úgy gondolom, hogy a gyermeket a túl sokat követelő, nehezen kielégíthető szülő is elbátortalaníthatja. A múltkor egy nő kijött a családjával a strandra, és leterített egy pokrócot a homokra. Azt mondta: „Ne homokozzátok össze a pokrócot! Vigyázz! Nehogy homok kerüljön az ételedbe! Legyetek óvatosak! Ne menjetek a vízbe! Azért vagyunk itt, hogy jól érezzük magunkat és jól fogjuk magunkat érezni!“ Eddigre már olyan zavarban van az ember, hogy kész hazamenni. Az ideges fecsegés nagyon elbátortalaníthatja a gyermeket.

El kell kerülni a folytonos elégedetlenséget mindenért, amit a gyermek tesz. Például, ha megmutat egy képet, amit kiszínezett és te azt mondod: „Hogyhogy itt túlmentél a vonalon?“ – ez elbátortalaníthatja. A gyermekeknek szükségük van bátorításra. Szülőkként óvatosoknak kell lennünk. Gyakran túl nehéz az igényeinket kielégíteni. Elbátortalaníthatjuk a gyermeket, ha az elégedetlenségünket túl sokáig megtartjuk. Azt hiszem, abban a pillanatban, amikor a gyermek megbánja amit tett, és bocsánatot kér, el kell felejtünk az ügyet. Ne mondogasd napokig: „Nem tudom elhinni, hogy megtetted! Egyszerűen nem tudom elhinni!“ – naponként felhozod a bűnösségét – „Eltörted a drága kínai vázám!“

Mi lenne, ha Isten azt tenné velünk? Amikor rosszat teszünk és Isten

bocsánatát kérjük, nem esne jól, ha napokig savanyú képű lenne, és morogna amiatt, hogy csalódást okoztunk neki.

Véleményem szerint az elsietett és hamis vádak is elbátortalaníthatják a gyermeket. Nagyszerű apám volt, de nem volt tökéletes. Sőt, nagyon ingerlékeny volt. És volt egy öcsém, Bill, aki igazi csirkefogó volt. Mielőtt Bill megszületett, apám azt mondta anyámnak: „Ha vöröshajú fiút szülsz, veszek neked egy Cadillac-ot.“ Nem tudom, hogyan történt, de vöröshajú fiú született. Öcsém, Bill, igazi fiú volt és mint mindannyian, az apám is bálványozta. Bill volt a legfiatalabb közöttünk, és ezért kényeztettük el.

Minden alkalommal, amikor Bill elkezdett kiabálni vagy sírni, az apám majdnem beleőrült. És Bill tudta ezt. Ezért minden alkalommal, amikor másik testvéremmel olyasmit tettünk, ami Billnek nem tetszett, ő azt mondta: „Na most megkapjátok!“ – és elkezdett ordítani. Az apám futva jött, levette a szíját és megvert minket, idősebb fiúkat. Ezután feltette a kérdést: „Mi a baj?“ Bármikor Bill elkezdett kiabálni, mi elfutottunk, mert apánk elsősor megvert és azután kérdezett. Nem voltam mindig ártatlan, de sokszor úgy kaptam ki, hogy semmi közöm nem volt az egészhez. Ez része volt apám ingerlékeny természetének. Először elvert és azután kérdezett.

Ha folyamatosan hamisan vádoljuk a gyermekeinket, és hirtelen ítélkezünk velük kapcsolatban, ez nagyon elbátortalaníthatja őket.

Hiszem, hogy a gyermek számára elbátortalanító lehet, ha valamilyen estleges veszély miatt folyamatosan visszatartjuk. „Nem! Nem mehetsz kosárlabdázni, mert megsérülhetsz. Lehet, hogy megütöd az ujjad. Ha a labda nagyon megüti az ujjadat, fájni fog és bedagad... Inkább ne biciklizz. Olyan veszélyes dolog biciklizni...“ De hát élni is veszélyes. Ha a gyermeket minden lehetséges veszélytől folyamatosan visszatartjuk, ez elbátortalaníthatja.

Mint szülő jó ítélőképességgel kell rendelkezned, és körültekintően, bölcsen kell viselkedned. Hiszem, hogy bizonyos veszélyekre fel kell hívni a gyermekek figyelmét, mint például idegenek autójába beszálni. Az viszont lehetetlen, hogy 24 órán keresztül figyeljük, és minden bántalomtól és sérüléstől megóvjuk őket. Ez az étellel és növekedéssel jár.

Hiszem, hogy a gyermeket az is elbátortalaníthatja, ha korán nem megfelelő személyiségvizsgának vetjük alá. Például, ha a kétéves gyermek elveszíti a türelmét, nem szabad azt mondani: „Milyen rossz lelkű vagy!“ Egyszer hallottam egy kisfiúról, akinek a mellkasáról röntgenfelvételt készítettek. Az orvos rmutatott a röntgenen a kisfiú szívére, a kisfiú pedig elkezdett sírni, mert a szíve feketének látszott. Úgy gondolom, egy gyermeket nagyon elbátortalanít, ha keményen elítéljük valamiért, amit nem igazán ért meg.

Akkor is elbátortalaníthatjuk, ha elfojtjuk olykor az Úr iránt való érdeklődését. Azt mondjuk: „Te túl kicsi vagy. Te ezt még nem érted. Jézus azt mondta: „A ki nem úgy fogadja az Isten országát, mint gyermek, semmiképpen sem megy be abba“ (Márk 10:15).

Például lehet, hogy azt mondjuk egy 6–7 évesnek, aki ott ül az úrvacsorai szolgálaton, és szeretne úrvacsorát venni: „Ő nem, te nem vehetsz ebből. Te túl kicsi vagy.“ A gyermek viszont a szívében szereti Jézust. Lehet, hogy nem ért mindent (abban sem vagyok biztos, hogy én mindent értek), de úgy gondolom, a gyermekeknek meg kell engedni, hogy részt vegyenek a lelki dolgokban – amint megszületik bennük a vágy. Mindig eszembe jutnak Jézus szavai: „Engedjétek, hogy a kis gyermekek én hozzám jöjjenek, és ne tiltsátok el őket;“ (Lukács 18:16). Gondolom, hogy bátorítani kell őket, hogy részt vegyenek leki dolgokban.

„Ti is atyák (a görögben: „atyák és anyák“) ne ingreljétek gyermekeiteket, hanem neveljétek azokat az Úr tanítása és intése szerint“ (Efézus 6:4). Egyike a legragikusabb jeleneteknek, amit alkalmam volt megfigyelni, a szülő, aki addig bosszantja vagy piszkálja gyermekét, amíg azt végül csalódottá teszi és szinte megőrjíti. Láttam, hogyan teszik ezt a szülők kisgyermekeikkel: cumisüveget tartanak a gyermek elé, majd amint utánanyúl, elrántják előle, eztán megint nevetve feltartják, ezért, hogy végül ismét elrántásák. Látszik, hogy a gyermek eleinte szórakozik majd, a végén pedig nem tud mit csinálni, a szülő pedig szemmel láthatólag jól szórakozik azon, hogy a gyermek teljesen zavarba jött. Ez egyike a legkegyetlenebb dolgoknak, amit egy szülő tehet.

Neveld őket az Úr tanítása és intése szerint. Salamon azt mondta: „Tanítsd a gyermeket az ő útjának módja szerint; még mikor megvénhedik is, el nem távozik attól“ (Példabeszédek 22:6). Nekünk szülőknek az a felelősségünk, hogy tanítsuk, oktassuk, és az Úr tanítása szerint neveljük fel gyermekeinket.

Fegyelmezés

Természetünknel fogva bűnösök vagyunk. Dávid azt mondta: „Eltértek a gonoszok fogantatásuk óta; tévelyegnek a hazugok anyjok méhétől kezdve“ (Zsoltárok 58:4). Ő felismerte emberi természetének romlottságát. Jelen van az engedékenységek pszichológiája, vagy talán helyesebben, filozófiája: „Hadd csináljanak, amit akarnak. Ne tartsd őket vissza. Csak hadd fejezzék ki magukat szabadon.“ Úgy gondolom, hogy dr. Spock (híres USA-beli gyermekpszichológus, a fenti elmélet híve – a ford. megj.) ezzel a filozófiával nagy kárt okozott nemzetünknek. A természetes hajlamaira bízott gyermek nem eredendően jó, hanem eredendően gonosz és bűnös. Az Írás azt mondja: „A gyermek elméjéhez köttetett a bolondság; de a fenyítés vesseje messze elúzi őt tőle azt“ (Példabeszédek 22:15).

A „fegyelmezés“ kifejezés (amely az Efézus 6:4-ben „nevelés“-ként szerepel) a büntetéssel való fegyelmezés jelentést hordozza magában. A gyermekeket nevelni nehéz feladat. Időt igényel. Könnyebb rájuk hagyni dolgokat, mint megállítani őket. Az Írás viszont azt mondja: „... a szabadjára hagyott gyermek megszégyeníti az ő anyját“ (Példabeszédek 29:15).

Életbevágóan fontos gyermekeink nevelésekor, hogy a szívünkben mindig nagyon erős legyen az irántuk való szeretetünk tudata, hogy biztonságban érezzék magukat ebben a szeretetben, és hogy amikor megfenyítjük őket, soha ne kételkedjenek ebben a szeretetben.

Minden gyermek természetes pszichológus, és amikor elfenekelik őket, gyakran mondják: „Engem most már senki nem szeret! Te gyűlölsz engem! Nem szeretsz!“ Bosszantóan hangzanak gyermekeink ilyen vádai. A Biblia viszont azt mondja: „Akit szeret az Úr, megfenyíti azt.“ A Példabeszédekben ezt olvassuk: „Gyűlöli fiát, aki megveti a fenyítést.“ Időnként lazakká válunk és visszafogjuk a büntetést vagy fenyítést. Ezzel kárt okozunk a gyermeknek, mert ha tudja, hogy valami rosszat tett, egyike a legjobb módoknak arra, hogy megszabadítsuk a bűntudattól, hogy megbüntessük. Sok gyermeknek vannak ma pszichológiai problémái. Olyan bűntudatot hordoznak magukban, amelyeken engedékeny szüleik soha nem enyhítettek.

Amikor mint gyermek engedetlen voltam apámmal szemben, ő azt mondta: „Jól van, fiam. Amint hazaérsz, menj a szobádba. Én is odamegyek, és megbeszéljük a dolgot.“ Pontosan tudtam, hogy mit értett ez alatt. A szíjával beszélgetett. Tudtam viszont, hogy rosszat tettem. Egész úton hazafelé fal volt köztem és apám között. Nem tudtam szólni hozzá. Bűnös voltam. Egy vádlott.

Bejött a szobámba, és azt mondta: „Miért tetted, fiam?“

„Nem tudom apu, csak úgy.“

„Fiam, megmondtam, hogy ilyet többé ne csinálj. És te mégis megtetted. Miért?“

„Nem tudom!“ Valójában azonban tudtam. Azért csináltam, mert meg akartam tenni, de ezt nem akartam neki bevallani.

„Rendben van, fiam. Ezért most el kell fenekelnem téged.“ És akkor megkaptam. Ordítottam, mert rájöttem arra, hogy ha ordítok, akkor nem kapok annyi ütést. Úgy kiabáltam, mint aki haldoklik. Édesapám nyomorultul érezte magát, amikor elhagyta a szobát, én pedig még ott feküdtem egy darabig, és azt kívántam, bárcsak halott volnék. Ha meghaltam volna, akkor megbánná, hogy megvert!

Nem sokkal ezután az édesanyám lehívott vacsorázni. Ugrándoizva mentem az ebédlőbe. „Szia, apu!“ Most már rendben volt. Már nem voltam bűnös. Nem volt közöttünk ott a fal. Meg lettem büntetve, ezért tehát nem volt többé büntudatom. A múlté volt, és többé nem függött a fejem fölött.

Nem volt azonban annál rosszabb, amikor valami rosszat csináltam, és nem kaptak rajta. Csak ültem az aszteanál, és nem tudtam ránézni apámra. Nem tudta, hogy mit tettem, de féltem attól, hogy rá fog jönni. A büntudat néha olyan nagyon megterhelt, hogy két-három nap múlva már teljesen nyomorult voltam.

Micsoda dicső megkönnyebbülés, amikor végre szembenézünk vele, és véget vetünk neki!

Az Ige

Nekünk szülőknek óvatosaknak kell lennünk, hogy soha ne büntessük meg a gyermekünket indulatból, mert akkor hajlamosak vagyunk túlságosan megbüntetni.

Sok szülő nagy hibát követ el azzal, hogy büntetéssel fenyegeti gyermekét. Soha ne fenyegezd a gyermeket büntetéssel. Ígérd meg, hogy megbünteted, és soha ne szegd meg az ígéretedet. Vannak szülők, akik folyamatosan fenyegetik gyermeküket. „Szétverem a fejedet, ha még egyszer megcsinálod!” Nem fogod szétverni a fejét, ezért ne is mondd, hogy megteszed. Addig fenyegetőzöl, amíg végül a gyermek oda sem figyel arra, amit mondasz. Ezek csak fenyegetések, és ő ezt tudja. Amikor a gyermek tudja, hogy betartod a szavadat, akkor többé nem kell rá kiabálnod. Csak beszélned kell.

A kiabálás a gyengeség jele. Annak a jele, hogy nevelőként kudarcot vallottál. Kiabálnom kell a kutyámmal, mert kudarcot vallottam a nevelésében. „Hallgass el, Sherman!” – ő pedig tovább ugat. Ha viszont azt mondom: „HALLGASS EL, SHERMAN!” akkor elcsendesedik. Miért? Mert lusta vagyok. Túl lusta vagyok felállni és megfenyegetni.

Olyan sokszor ugyanez a helyzet gyermekeinkkel. Nem tanultuk meg egy szóval megfenyíteni őket. Beleestünk a kiabálás rossz szokásába.

Pála azt írta Timóteusnak: „... gyermekségedtől fogva tudod a szent írásokat” (2 Timóteus 3:15). Timóteus Isten Igéjében lett nevelve, fegyelmezve. Micsoda áldás!

A gyermekek természetüknél fogva nem hajlanak a jóra. A jóság, az őszinteség és az erkölcsi tisztesség értékét meg kell nekik tanítani. A gyermeket a csalásra nem kell tanítani. Ezt ösztönösen megteszi. Arra kell megtanítanod, hogy ne csaljon. Soha nem kell amiatt aggódnod, hogy megtanítsd gyermekedet hazudni. Ezt magától is megteszi. Ehelyett arra kell megtanítani, hogy mindig az igazságot mondja. Megvan bennük a természetes hajlam a bűnre. A gyermekeket nevelni kell. Fegyelmezni kell őket.

A gyermekeket az Úr tanítása és fegyelme szerint kell nevelni. Amennyiben ezt teszed, megtörténhet, hogy keresztülmész a megpróbáltatás évein, amikor ebben a közbeeső időszakban a gyermekek szülei hitétől a saját hitük felfedezésére jutnak. Megeshet, hogy keresztülmész néhány megrázkódtatásos éven, amint megindulnak kifelé és próbálgatják szárnyaikat, de mindig veled marad az a bizonyosság, hogy visszatérnek korai éveik és korai nevelésük Istnéhez. Ne ess hát pánikba! Tudd meg, hogy az Úr visszahozza őket magához, ha hűséges voltál a nevelésükben és megtérésük lesz a jutalmad.

Munkaadók/Alkalmazottak

Végül, a Biblia „szolgákról és uraikról“ beszél, és megszab bizonyos szabályokat azok kapcsolatait illetően. Ma nem léteznek rabszolgák. A szolgák és urak szerepe munkaadókra és alkalmazottakra cserélődött. Úgy gondolom azonban, hogy a „szolgára“ vonatkozó szabályokat kiválóan vonatkoztathatjuk az alkalmazottakra.

„Ti szolgák, szót fogadjatok mindenben a ti test szerint való uraitoknak, nem a szemnek szolgálván, mint a kik embereknek akarnak tetszeni, hanem szíveteknek egyenességében, félvén az Istent“ (Kolossé 3:22). Meg vagyok győződve, hogy mint Jézus Krisztus tanúja, a leghasznosabb alkalmazottnak kell lenned. Hiszem, hogy őszintének és becsületesnek kell lenned. Nem helyes, ha a munkahelyeden túl sok időt töltesz látogatással, sőt még bizonyosságtevéssel sem. A munkahelyeden teljes erőbedobással kell dolgoznod.

A szünetekben és az ebédidőben bizonyosságot tehetsz, sőt kell is ezt tenned. Az viszont nem jó bizonyosság a munkaadód számára, ha munka helyett mindig bizonyosságot teszel a munkatársadnak. A munkaadód figyel és látja, ha a melletted lévő munkást akadályozod a munkában. Ez rossz bizonyosság Krisztusról. Majdnem ugyanolyan. Mintha loptál volna a munkaadódtól. Úgy érzem, hogy alkalmazottként rendkívül szorgalmasnak kell lenned. Keményen kell dolgoznod. Arra kell törekedned, hogy Jézus Krisztusról való bizonyosságként a leghasznosabb munkás legyél. Nem azért csinálni, mert tudod, hogy a főnök lát, nem azért, hogy embereknek tetsszél, hanem úgy elvégezni, mintha az Úrnak tennéd. „És valamit tesztek, lélekből cselekdjétek, mint az Úrnak és nem embereknek; tudván, hogy ti az Úrtól veszitek az örökségnek jutalmát (ez az igazi jutalom): mert az Úr Krisztusnak szolgáltok“ (Kolossé 3:23–24).

„Ti urak, a mi igazságos és méltányos, a ti szolgálóitoknak megadjátok, tudván, hogy néktek is van Uratok a mennyekben“ (Kolossé 4:1). A Biblia sokat tett a munkásért. Isten többször szól az igazságtalan fizetés ellen. Isten azt mondja: „Nosza immár ti gazdagok, sírjátok, jajgatván a ti nyomóúságaitok miatt, a melyek elkövetkeznek reátok.“ A gazdagok csaltak és visszatartották a fizetéseket, és ezért ezüstjük és aranyuk megromlott (Jakab 5:1–4). Isten szól a kijáró munkabér és fizetés visszatartása ellen. Meg vagyok győződve, a munkaadó kötelessége, hogy alkalmazottainak igazságos és tisztességes fizetést adjon, az alkalmazottaknak azonban ki is kell azt érdemelniük.

„Tudván, hogy néktek is van Uratok a mennyekben.“ Mindig emlékezni kell arra, hogy van egy végső bíró, aki mindannyiunk felett bírászkodni fog. Ez pedig Isten.

Összefoglalás

Röviden áttekintettük az emberi kapcsolatokat, amelyek az életben betöltött szerepeinkre vonatkoznak, mint apa, férj, feleség, anya, gyermek, vagy mint munkaadó vagy alkalmazott. Milyen helyzetben vagyok, az Írás szerint? Hogyan tölthetem be a szerepemet?

Isten segítsen ebben. Amint ugyanis meglátom mint isten szolgája, iránta való kötelezettségemet, kötelességem van irántatok, Isten családja iránt abban az elhivatásban, amelyet Isten adott nekem mint lelkipásztornak. Látom a feleségem és gyermekeim iránti kötelezettségeimet, és amint igyekszem minden kötelezettségemet és ennek állandó terhét kiegyensúlyozni és betölteni – belátom, hogy erre képtelen vagyok.

Amint Pál mondta: „És ezekre kicsoda alkalmas?” (2 Korinthus 2:16). Pállal együtt hálát adok azért, hogy alkalmasságunk nem tőlünk való. Alaklmasságunk Krisztustól való. Tanuljunk meg mindenben hozzá fordulni – segítségért, vezetésért és erőért.

Tartalom

Bevezetés	2
A valódi próba	3
A valódi és az ideális.....	4
Értsük meg a különbségeket	5
Isten rendszabályai	6
A keresztyén erkölcs	7
Alárendeltség és szeretet	8
Istentelen követelések	9
Közelebb kerülni egymáshoz	11
Az engedelmesség hatalma.....	13
A gyermek egykori sorsa	13
Az Úrban	15
Apák és anyák	17
Fegyelmezés	20
Az Ige	22
Munkaadók/Alkalmazottak	23
Összefoglalás	24